

Sygn. akt III AUa 350/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Magdalena Kostro – Wesółowska (spr.)

Sędziowie: Sędzia SA Magdalena Tymieńska

Sędzia SO del. Anita Górecka

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 czerwca 2021 r. w W.

sprawy B. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.

o wypłatę zawieszony emerytury

na skutek apelacji B. Z.

od wyroku Sądu Okręgowego XIV Wydział Ubezpieczeń Społecznych w W.

z dnia 4 września 2018 r. sygn. akt XIV U 825/18

oddala apelację.

Magdalena Tymieńska Magdalena Kostro – Wesółowska Anita Górecka

III AUa 350/19

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie XIV Wydział Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 4 września 2018 r., wydanym na posiedzeniu niejawnym, w pkt. 1 oddalił odwołanie B. Z. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. z 8 grudnia 2017 r., w pkt. 2 zasądził od B. Z. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Przedmiotową decyzją, wydaną w wykonaniu prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 27 marca 2017 r., organ rentowy odmówił odwołującej się wznowienia wypłaty świadczenia za okres od 22 listopada 2012r. do 30 stycznia 2014 r. i uchylił własną decyzję z 23 sierpnia 2017 r. o odmowie wszczęcia postępowania w przedmiocie wypłaty świadczenia za powyższy okres. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że na wniosek odwołującej się z 3 lutego 2014 r. decyzją z 26 maja 2014 r. wznowił wypłatę emerytury od 1 lutego 2014 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku. Podjęcie wypłaty emerytury w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r. dla emerytur przyznanych przed 1 stycznia 2011 r. i zwieszonych od 1 października 2011 r. zgodnie z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1280, aktualnie jednolity tekst: Dz. U. z 2021 r. poz. 291, dalej jako: ustawa emerytalna) następuje zgodnie z art. 135 ust. 1 tej ustawy od pierwszego dnia miesiąca zgłoszenia wniosku, gdy zgłoszenie to nastąpiło po 24 grudnia 2012r. Dlatego organ rentowy odmówił wznowienia wypłaty emerytury za okres od 22 listopada 2012 r. do 31 stycznia 2014 r. W odwołaniu od powyższej decyzji B. Z. wniosła o jej zmianę i wypłatę zawieszony emerytury z odsetkami od 22 listopada 2012 r. do 30 stycznia 2014 r. Odwołująca się podniosła, że wyrokiem z 27 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w Warszawie przekazał do ponownego

rozpoznania jej wnioski o wypłatę zawieszanej emerytury: z 21 maja 2014 r., z 13 sierpnia 2014 r. i z 29 grudnia 2014 r. Wnioskiem z 3 lutego 2014 r. odwołująca się wystąpiła do organu rentowego o wypłatę zaległej emerytury wstrzymanej od 2011 r. z odsetkami, zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego oraz uzupełniająco o wypłacanie emerytury na bieżąco od lutego 2014 r. i wypłacenie zawieszanej emerytury za 2013 r. Wniosek ten był dwukrotnie przedmiotem rozpoznania przez organ rentowy: decyzją z 14 kwietnia 2014r. oraz 8 maja 2014 r. i żadna z nich nie rozstrzygnęła w zakresie wypłaty emerytury za rok 2013, stąd kolejne nie rozpoznane wnioski w tym przedmiocie, których rozpoznanie nakazał Sąd Okręgowy. Zdaniem odwołującej się organ rentowy powinien przywrócić stan sprzed wydania decyzji o zawieszeniu wypłaty świadczenia i podjąć wypłatę emerytury nie tylko od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r. ale również od 22 listopada 2012 r. i wypłacić ją za cały 2013 r., o co wносиła kolejnymi wnioskami. Zawieszenie wypłaty emerytury za ten okres było konsekwencją zawieszenia emerytury w okresie od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012r. (odwołanie k. 3-4 a. s.). Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych. Organ rentowy podniósł, że wydał zaskarżoną decyzję wykonując wyrok Sądu Okręgowego z 27 marca 2017 r., XIV U 181/16, który w pkt. 2 zobowiązał go do rozpoznania żądania odwołującej się o wypłatę zawieszanej emerytury za rok 2013 zgodnie z wnioskami z 21 maja 2014 r., z 13 sierpnia 2014r. i z 29 grudnia 2014 r. Po ich rozpoznaniu zaskarżoną decyzją odmówił wznowienia wypłaty świadczenia za okres od 22 listopada 2012 r. do 30 stycznia 2014 r., powołując się na przepisy ustawy emerytalnej oraz wyrok Trybunał Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r., z którego wynika, iż podjęcie wypłaty emerytur przyznanych przed 1 stycznia 2011 r. i zawieszonych od 1 października 2011 r. następuje zgodnie z art. 135 ust. 1 ustawy emerytalnej od pierwszego dnia miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, gdy zgłoszenie to nastąpiło po 24 grudnia 2012 r. (odpowiedź na odwołanie k. 7-8 a. s.). Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny: Odwołująca się (ur. (...)) uprawniona była do emerytury od 1 października 2008 r. Świadczenie było zawieszane, bowiem pozostawała ona w stosunku zatrudnienia. Decyzją z 8 grudnia 2011 r. podjęta została wypłata świadczenia od 1 grudnia 2011 r. (decyzje k. nienumerowana a. r.). Decyzją z 5 listopada 2015 r. organ rentowy odmówił wszczęcia postępowania w przedmiocie wypłaty świadczenia za okres od 22 listopada 2012r. do 30 stycznia 2014 r. Odwołanie od powyższej decyzji zostało oddalone prawomocnym wyrokiem z 27 marca 2017 r., sygn. akt XIV U 181/16. W pkt. 2 wyroku żądanie odwołującej się wypłaty zawieszanej emerytury za rok 2013 zgodnie z jej wnioskami z: 21 maja 2014 r., 13 sierpnia 2014 r., 29 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy przekazał do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. Zakład w wyniku rozpoznania przekazanego żądania wydał zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzję odmawiającą wznowienia wypłaty świadczenia za okres od 22 listopada 2012r. do 30 stycznia 2014 r.

Przy takich ustaleniach Sąd Okręgowy uznał odwołanie za bezzasadne. Stwierdził, że przedmiotem postępowania jest wynikające z wniosków odwołującej się: z 21 maja 2014 r., z 13 sierpnia 2014 r., z 29 grudnia 2014 r. żądanie wypłaty zawieszanej emerytury za rok 2013. W myśl art. 103 ustawy emerytalnej prawo do emerytur i rent ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu na zasadach określonych w art. 103a-106. Zgodnie z przepisem art. 103a prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Z kolei zgodnie z art. 135 ust. 1 ustawy w razie ustania przyczyny powodującej wstrzymanie wypłaty świadczenia, wypłatę wznowia się od miesiąca ustania tej przyczyny, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty lub wydano z urzędu decyzję o jej wznowieniu, z uwzględnieniem ust. 2, gdzie w przypadkach określonych w art. 134 ust. 1 pkt 5 wypłatę świadczenia wznowia się od miesiąca, w którym ją wstrzymano, jednak za okres nie dłuższy niż 3 lata poprzedzające bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty (ust. 2). Jak wynika ze stanu przedmiotowego sprawy odwołująca się uprawniona była do emerytury od 1 października 2008 r.; świadczenie było zawieszane, bowiem pozostawała ona w stosunku zatrudnienia. Stan ten był zgodny z obowiązującym uprzednio art. 103 ust 2a ustawy emerytalnej, stanowiącym że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Z dniem 1 stycznia 2011 r. w życie wszedł art. 103a dodany do ustawy emerytalnej ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r. Nr 291, poz. 1707). Przepis ten jest

w swej treści odpowiednikiem art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, obowiązującego do 7 stycznia 2009 r., który także stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał ją bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. O nabyciu prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego stanowi art. 100 ustawy emerytalnej, przewidujący powstanie prawa do świadczeń z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, zaś wypłata świadczenia dokonywana jest na podstawie art. 129 ust. 1 ustawy, nakazującego wypłacanie świadczenia od dnia powstania prawa, nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. W związku z powyższym dopiero od 1 grudnia 2011 r. podjęta została wypłata świadczenia.

Sąd Okręgowy podniósł, że miał na uwadze, iż w chwili spełnienia warunków nabycia prawa do emerytury, jak i w chwili realizacji prawa do świadczenia odwołująca się powinna była w celu wypłaty świadczenia emerytalnego spełnić warunek rozwiązania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą. Ustawodawca jednoznacznie wskazał okoliczności faktyczne, których wystąpienie spowoduje zawieszenie wypłaty emerytury i odwołująca się miała tego świadomość oraz dokonała następnie wyboru, decydując się na kontynuowanie zatrudnienia. Zmiana regulacji prawnej, polegająca na uchyleniu art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej z dniem 8 stycznia 2009 r. na mocy art. 37 pkt 5 ustawy o emeryturach kapitałowych spowodowała tylko tyle, że od 8 stycznia 2009 r. treścią ryzyka emerytalnego ponownie był wymóg osiągnięcia odpowiedniego wieku i stażu ubezpieczeniowego, a zatem już bez konieczności rozwiązania umowy o pracę, lecz stan ten obowiązywał do 31 grudnia 2010 r., gdyż następnie wszedł w życie przepis art. 103a ustawy, który znosił możliwość pobierania emerytury bez rozwiązywania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą, na rzecz którego była wykonywana praca bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Niekonstytucyjna regulacja art. 103a ustawy emerytalnej, potwierdzona wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r., K 2/12, (Dz. U. z 2012 r. poz. 1285), dotyczy jednak tylko osób, na które nałożono obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury, a które to nabyły prawo emerytalne w okresie, kiedy wskazany obowiązek nie istniał, tj. od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. Zatem powołany wyżej wyrok Trybunału Konstytucyjnego, na który powoływała się odwołująca się, nie dotyczy tych osób, które nabyły prawo do emerytury w stanie prawnym, kiedy obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a ustawy. W myśl tego przepisu zawieszano wypłatę świadczenia z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego ubezpieczony wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Wyrok ten nie obejmuje więc sytuacji prawnej odwołującej się, która nabyła prawo do emerytury pod rządami ustawy, wykluczającej ją z kręgu osób, które nabyły prawo do emerytury bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Sąd Okręgowy dodał, że istotą zarówno art. 103 ust. 2a ustawy, jak i o identycznym brzmieniu art. 103a ustawy emerytalnej, jest ograniczenie równoczesnego pobierania dwóch świadczeń - emerytury oraz wynagrodzenia za pracę, jeśli pracownik nie miał zamiaru przejść na emeryturę, lecz planował dalej pracować u tego samego pracodawcy bez rozwiązania z nim stosunku pracy (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 6 września 2012 r., III AUa 320/12). Skoro odwołująca się nabyła prawo do emerytury w okresie, kiedy istniała konieczność rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą w celu realizacji prawa do emerytury przez jej wypłatę, i nie doszło do rozwiązania tego zatrudnienia, to nie można obecnie skutecznie domagać się wypłaty wstrzymanego świadczenia. Zatem jedynie te osoby, które podjęły decyzję o przejściu na emeryturę w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. spełniając skutecznie przesłanki dotyczące wieku emerytalnego i odpowiedniego stażu pracy korzystają z ochrony praw nabytych, przez co nie jest niedopuszczalne w stosunku do takich osób - z punktu widzenia zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa - nakazanie im zastosowania się do nowej treści ryzyka, czyli nakazanie ponownego zrealizowania już raz skutecznie zrealizowanego prawa do emerytury. Sąd Okręgowy powołał się na wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 12 lutego 2015 r., III AUa 588/14, w myśl którego jeżeli ubezpieczona nabyła prawo do emerytury w okresie, kiedy istniała konieczność rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą w celu realizacji prawa do emerytury przez jej wypłatę i nie doszło do rozwiązania tego zatrudnienia, to nie może obecnie skutecznie domagać się wypłaty wstrzymanego świadczenia. Sąd zważył następnie, że 3 lutego 2014 r. odwołująca się złożyła wniosek o wypłatę zaległej emerytury od 2011 r. W sprawie XIV U 181/16 organ rentowy decyzją z 13 stycznia 2015 r. ustalił, że termin do złożenia skargi o wznowienie postępowania o wypłatę świadczenia za okres od 22 listopada 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. upłynął 24 grudnia 2012 r., uznając brak podstaw do

wypłaty świadczenia za okres od 22 listopada 2012 r. do 31 stycznia 2014 r. Przedmiotowy wniosek odwołująca złożyła 3 lutego 2014 r. - czyli po 24 grudnia 2012 r. Uwzględniając, iż wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r., K 2/12, nie ma zastosowania do odwołującej się, wypłata świadczenia wobec niej następuje na podstawie art. 135 ust.1 ustawy emerytalnej od pierwszego dnia miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Świadczenie zostało wznowione od 1 lutego 2014 r., tj. od daty złożenia wniosku, przez co brak było podstaw do wznowienia wypłaty emerytury za okres od 22 listopada 2012 r. do 30 stycznia 2014 r. Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku. O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265). Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniosła odwołująca się. Apelująca zaskarżyła wyrok w całości zarzucając Sądowi: - naruszenie prawa materialnego, tj. art. 103 ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. przez przyjęcie, iż skutki stwierdzenia niekonstytucyjności tego przepisu nie dotyczą odwołującej, mimo iż jej wniosek o emeryturę został rozpatrzony 26 stycznia 2009 r.; - naruszenie przepisów postępowania, tj. art 233 k.p.c. przez uznanie za zasadne niewypłacenia jej emerytury za okres od 22 listopada 2012 r. do 31 stycznia 2014 r. mimo niedopełnienia przez organ rentowy obowiązku poinformowania jej o możliwości wnioskowania o wypłatę zawieszanej emerytury i warunkach pobierania świadczeń, gdy wniosek o przyznanie emerytury został rozpatrzony przez organ rentowy 26 stycznia 2009 r., a więc po uchyleniu art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej na podstawie art. 37 pkt 5 ustawy o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507); - naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 k.p.c. przez uznanie, iż miała prawo wystąpić o wypłatę emerytury za okres od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012 r. w lutym 2014 r., a nie miała wówczas prawa wystąpić o wypłatę emerytury zawieszanej po tym okresie i zawieszenie emerytury po 21 listopada 2012 r. nie było konsekwencją stwierdzenia niekonstytucyjności art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej. Wskazując na powyższe apelująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i wypłatę zawieszanej emerytury z odsetkami od 22 listopada 2012 r. do 30 stycznia 2014 r. oraz o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu apelacji odwołująca się podniosła, że nie zgadza się z oceną Sądu Okręgowego, że nie może skutecznie domagać się wypłaty zawieszanej od 22 listopada 2012 r. do 31 stycznia 2014 r. emerytury, gdyż prawo do niej nabyła w okresie, kiedy istniała konieczność rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą i do rozwiązania stosunku pracy nie doszło, a możliwość taka dotyczy tylko osób, które podjęły decyzję o przejściu na emeryturę w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010r., gdyż to ich zaufanie do państwa i stanowionego przez nie prawa zostały naruszone. Według odwołującej się istotne jest, iż decyzję o przyznaniu emerytury wydano 26 stycznia 2009 r., a więc wówczas gdy obowiązywały już przepisy umożliwiające pobieranie emerytury bez konieczności rozwiązywania stosunku pracy, zaś organ rentowy nie poinformował jej o zmianie stanu prawnego w tym zakresie. Była więc w sytuacji, gdy emerytura została zawieszona i następnie zmniejszona w okresie, kiedy mogła ją pobierać bez rozwiązywania stosunku pracy i stan ten utrzymywał się przez okres przekraczający okres wskazany w wyroku Trybunał Konstytucyjnego. Ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 169) określa zasady ustalenia i wypłaty emerytury, do której prawo zostało zawieszone na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 1285) w związku z art. 103a ustawy emerytalnej w okresie od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r. Zgodnie z art. 2 ustawy z 13 grudnia 2013 r. „zawieszona emerytura” przysługuje emerytowi, który spełni łącznie następujące warunki: 1) nabył prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r.; 2) jego prawo do emerytury zostało zawieszone na podstawie przepisów określonych w art. 1 w związku z kontynuowaniem przez niego po dniu 30 września 2011 r. zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Przedmiotowa ustawa nie określa przy tym terminu, w jakim wniosek powinien być złożony. Odwołująca się spełnia oba powyższe warunki i Zakład na jej wniosek powinien przywrócić stan sprzed wydania decyzji o zawieszeniu wypłaty świadczenia oraz podjąć wypłatę nie tylko od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r., ale również od 22 listopada 2012r. i wypłacić emeryturę za cały 2013 r., o co wносиła kolejnymi wnioskami. Zawieszenie wypłaty emerytury za ten okres było bowiem konsekwencją bezprawnego zawieszenia emerytury w okresie od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r. i niezrozumiałe jest, iż wnioskiem z 3 lutego 2014 r. mogła spowodować wypłatę emerytury zawieszanej

w ww. okresie, ale już nie za okres późniejszy. Organ rentowy nie poinformował jej w żaden sposób o zmianie przepisów o warunkach pobierania emerytury po stwierdzeniu niekonstytucyjności przepisu art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej. W wyroku z 9 maja 1996 r., III AUr 168/96, Sąd Apelacyjny w Białymstoku uznał, że w sytuacji zmiany prawa ubezpieczeń społecznych (chodzi o uchylenie w wyniku orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego art. 84 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników, co skutkowało ustaniem przyczyny zawieszenia świadczeń) organ rentowy zobowiązany był do uaktualnienia sytuacji faktycznej osób uprawnionych do świadczeń z nowym stanem prawnym. Brak działań organu rentowego w tym zakresie (wznowienie wypłaty świadczenia) Sąd uznał za błąd organu rentowego. Sąd Apelacyjny zważył, co następuje. Apelacja podlega oddaleniu, ponieważ zaskarżony wyrok odpowiada prawu, choć ustalenia faktyczne poczynione na podstawie dokumentów z akt rentowych są dość pobieżne i nie w pełni oddają rzeczywisty stan wynikający z tych dokumentów, wymagają więc uzupełnienia, co umożliwi dokonanie oceny wykładni i zastosowania przepisów będących podstawą rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego. I tak odwołująca się (ur. (...)) z wnioskiem o emeryturę wystąpiła 24 października 2008 r., a więc w dacie, w której obowiązywał art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej. Decyzją z 26 stycznia 2009 r. organ rentowy przyznał jej emeryturę od 1 października 2008 r. zawieszając jej wypłatę (w istocie zawieszając prawo do świadczenia ze skutkiem niepodjęcia wypłaty) ze względu na kontynuowanie pracy u dotychczasowego pracodawcy, czyli u tego, u którego była zatrudniona bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w powyższej decyzji organu rentowego (k - 52 a.r.). Podstawę prawną zawieszenia prawa do świadczenia stanowił art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej. Po uchyleniu tegoż art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej przez art. 37 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507), która weszła w życie 8 stycznia 2009 r., organ rentowy w dniu 9 lutego 2009 r. doręczył odwołującej się informację o zmianie stanu prawnego - uchyleniu regulacji dotyczącej zawieszenia świadczenia w razie kontynuacji zatrudnienia i możliwości złożenia wniosku o podjęcie wypłaty (informacja oraz potwierdzenie odbioru informacji przez odwołującą się k - 53, 54 a. r.). Nie jest więc tak, jak twierdzi apelująca, że nie została przez organ rentowy poinformowana o przedmiotowej zmianie stanu prawnego, czego zresztą dowodzi też to, że 10 lutego 2009 r. złożyła w organie rentowym pisemne oświadczenie o zamiarze osiągnięciu przychodu z tytułu pracy wykonywanej w ramach stosunku pracy w wysokości powodującej zmniejszenie świadczenia. Decyzją z 20 marca 2009 r., poczynając od 1 lutego 2009 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku, organ rentowy zmniejszył wysokość emerytury wnioskodawczyni o kwotę maksymalnego zmniejszenia, wypłacając stosowne wyrównanie za dwa miesiące. Z akt rentowych wynika, że 8 grudnia 2011 r. została wydana decyzja o podjęciu wypłaty emerytury od 1 grudnia 2011 r. (znalazło się to w ustaleniach Sądu pierwszej instancji) oraz decyzja z 28 grudnia 2011 r. o wstrzymaniu wypłaty tegoż świadczenia w związku z nierozwiązaniem do 1 października 2011 r. stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą (tego ustalenia zabrakło). Z decyzji z 10 stycznia 2013 r. o rozliczeniu emerytury w związku z dodatkowym zarobkowaniem w roku 2011 wynika, że rozliczenie dotyczyło okresu od stycznia do września 2011 r. Następnie, co Sąd Okręgowy ustalił, odwołująca się złożyła - 3 lutego 2014 r. - wniosek o „wypłacenie zaległej emerytury wstrzymanej od 2011 r. wraz z odsetkami zgodnie z wyrokiem Sądu Konstytucyjnego”. W sprawie nie jest sporne, że za okres od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r. nastąpiła wypłata zawieszanej emerytury wraz z odsetkami. Sporem objęty jest okres od 22 listopada 2012 r. do 31 stycznia 2014 r., gdyż od 1 lutego 2014 r. wypłata jest realizowana. W ocenie Sądu Apelacyjnego żądanie wnioskodawczyni wypłaty emerytury za okres objęty sporem, którego odmówiono zaskarżoną decyzją z 8 grudnia 2017 r., Sąd Okręgowy zasadnie uznał za niezajdujące podstaw prawnych ze skutkiem oddalenia odwołania od prawidłowej decyzji organu rentowego. W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny odniesie się do pierwszego z zarzutów apelacyjnych naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 233 k.p.c. Apelująca naruszenia powyższego przepisu upatruje w uznaniu za zasadne niewypłacenia jej się emerytury za sporny okres mimo niedopełnienia przez organ rentowy obowiązku poinformowania jej o możliwości wnioskowania o wypłatę zawieszanej emerytury i warunkach pobierania świadczeń, gdy wniosek o przyznanie emerytury został rozpatrzony przez organ rentowy 26 stycznia 2009 r., a więc po uchyleniu art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej. Zarzut ten jest niezrozumiały, bowiem zarzucane niedopełnienie przez organ rentowy obowiązków informacyjnych powiązane z informacją o uchyleniu art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, który nie obowiązywał w dacie rozpoznania wniosku o emeryturę. Abstrahując od tego, że informacje w tym przedmiocie skarżąca otrzymała, co wynika z powyższych ustaleń Sądu Apelacyjnego, to, jeśli chodzi o przedmiot sporu, jest to okoliczność bez znaczenia, bo co najwyżej mogłaby dotyczyć wypłaty emerytury w 2009 r. czy 2010 r., a taka wypłata została podjęta, a nie za okres od 22 listopada 2011r. Poza tym uzasadnienie zarzutu nie ma związku z kwestionowaniem oceny dowodów dokonywanej przez sąd;

raczej winno byłoby dotyczyć naruszenia przez organ rentowy przepisów prawa materialnego. Przy tym rozpoznanie wniosku o ustalenie prawa do emerytury oraz jego wysokości następuje według stanu prawnego obowiązującego, tj. aktualnego w dacie złożenia wniosku, o ile przepisy prawa nie stanowią inaczej, a tu nie stanowią. Tak więc wydając w dniu 26 stycznia 2009 r. decyzję przyznającą emeryturę i ustalającą jej wysokość organ rentowy także w odniesieniu do wypłaty świadczenia stosował przepisy obowiązujące na datę wniosku o emeryturę, czyli w październiku 2008 r., mimo że już wówczas - od 8 stycznia 2009 r. - przepis art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej był uchylony, zresztą ocena prawa do wypłaty nie mogła nastąpić na podstawie innych przepisów, niż obowiązujące w październiku 2008 r. Odwołująca się w związku z informacją organu rentowego o zmianie stanu prawnego złożyła stosowny wniosek o wypłatę świadczenia mimo nierozwiązania stosunku pracy i wypłata emerytury została podjęta od 1 lutego 2009 r., co nie jest kwestionowane. Z dniem 1 stycznia 2011 r. wszedł w życie przepis art. 103a ustawy emerytalnej - dodany przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707). Ponownie więc, od 1 stycznia 2011 r., wypłata emerytury uzależniona została od rozwiązania kontynuowanego stosunku pracy. Powyższy przepis miał zastosowanie także do emerytur przyznanych przed dniem 1 stycznia 2011 r., a więc również w stosunku do wnioskodawczyni, na podstawie art. 28 ww. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 13 listopada 2012 r. w sprawie K2/12 (opublikowanym w Dzienniku Ustaw w dniu 22 listopada 2012 r.) stwierdził, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy (a zatem w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.), jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W konsekwencji tego wyroku z dniem 22 listopada 2012 r. przepis art. 103a utracił moc obowiązującą w stosunku do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Odwołująca się nie należy do tak wyznaczonego kręgu podmiotowego, skoro prawo do emerytury dla niej ustalono od 1 października 2008 r. Zważyć należy, że ponowne wprowadzenie od 1 stycznia 2011 r. warunku rozwiązania stosunku pracy jako warunku emerytalnego mogło stanowić dla ubezpieczonych zaskoczenie, nie było jednakże zaskoczeniem wobec wszystkich emerytów, którzy uzyskali prawo do świadczeń przed 1 stycznia 2011 r. W szczególności nie dotyczy to tych, którzy przeszli na emeryturę pod rządem art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, to jest przed 8 stycznia 2009 r. (tak odwołująca się). Tym emerytom znany był bowiem, obowiązujący ich od 1 lipca 2000 r. do 7 stycznia 2009 r., dodatkowy warunek wypłaty emerytury w postaci rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą. Ubezpieczeni z tej grupy byli w chwili nabywania prawa do emerytury jednakowo świadomi konieczności rozwiązania stosunku pracy, a skoro kontynuowali zatrudnienie, decydowali się na zawieszenie prawa do emerytury. Nieobowiązywanie przez pewien czas (od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.) tego warunku mogło zaś być dla nich co najwyżej korzystnym zaskoczeniem. W wyniku zmiany prawa przez powrót dawnej regulacji po 1 stycznia 2011 r. nie ustanowiono nowej, lecz tylko przywrócono regulę, stosowaną w czasie nabycia przez nich prawa do emerytury. W tych okolicznościach zastosowanie art. 103a ustawy wobec emerytów, którzy nabyli prawo do emerytury przed dniem 8 stycznia 2009 r., to jest pod rządem art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, a także jeszcze przed wejściem w życie tego przepisu, nie naruszało zasady niedziałania prawa wstecz, zasady ochrony praw nabytych ani zasady zaufania obywateli do Państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikających z art. 2 Konstytucji RP. Problematyka zawieszenia prawa do emerytury ze względu na kontynuowanie stosunku pracy w odniesieniu do ubezpieczonych, którzy nabyli i realizowali prawo do emerytury przed dniem 8 stycznia 2009 r. była przedmiotem orzeczeń Sądu Najwyższego, który stoi na stanowisku, że zastosowanie art. 103a ustawy emerytalnej wobec emerytów, którzy nabyli prawo do emerytury przed dniem 8 stycznia 2009 r., to jest pod rządem art. 103 ust. 2a ustawy, nie narusza zasady niedziałania prawa wstecz, zasady ochrony praw nabytych ani zasady zaufania obywateli do Państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikających z art. 2 Konstytucji RP, co było istotą wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r., K 2/12, (OTK-A 2012 nr 10, poz. 121). W konsekwencji skutki prawne tego wyroku nie obejmują ubezpieczonych, którzy - jak skarżąca - nabyli prawo do emerytury przed dniem 8 stycznia 2009 r., także wtedy, gdy wypłata emerytury podlegała zawieszeniu w związku z kontynuowaniem przez nich zatrudnienia (por. wyroki Sądu Najwyższego z 14 sierpnia 2010 r., III UK 117/12 i III UK 118/12 oraz z 6 sierpnia 2013 r., II UK 4/13). Odwołująca się znajdowała się właśnie w

takiej sytuacji i nie ma nic do rzeczy podniesiony w apelacji argument, że emeryturę przyznano jej decyzją podjętą 26 stycznia 2009 r., skoro rozpoznanie wniosku o ustalenie prawa do emerytury oraz jego wysokości następuje według stanu prawnego obowiązującego, tj. aktualnego w dacie złożenia wniosku. W dniu 19 lutego 2014 r. weszła w życie ustawa z dnia 13 grudnia 2013r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku (Dz. U. z 2014 r. poz. 169). Ta epizodyczna ustawa miała na celu wykonanie przedmiotowego wyroku Trybunału Konstytucyjnego. W świetle jej art. 2 emerytura, o której mowa w art. 1, przysługuje emerytowi, który spełnia łącznie następujące warunki: nabył prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r.; jego prawo do emerytury zostało zawieszona na podstawie przepisów określonych w art. 1 w związku z kontynuowaniem przez niego po dniu 30 września 2011 r. zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Wypłata zawieszona emerytury następuje na wniosek emeryta (art. 7 ust. 1). Wniosek odwołującej się z 3 lutego 2014 r. o wypłatę zawieszona emerytury w części obejmującej okres od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r. (publikacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego) na podstawie przepisów ustawy epizodycznej został rozpoznany pozytywnie. Podjęto również wypłatę na bieżąco od 1 lutego 2014 r. Jednakże ponieważ odwołująca się, jak wynika z powyższego, nie jest objęta skutkami wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r., nie ma podstaw do uwzględnienia jej żądania wypłaty emerytury od 22 listopada 2012 r. do 31 stycznia 2014 r. W związku z ustawą epizodyczną organ rentowy podjął wypłatę od miesiąca złożenia wniosku w tym przedmiocie (art. 135 ust. 1 ustawy emerytalnej). Wobec powyższego zarzut naruszenie art. 103 ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. przez przyjęcie, iż skutki stwierdzenia niekonstytucyjności tego przepisu nie dotyczą odwołującej mimo, iż jej wniosek o emeryturę został rozpatrzony 26 stycznia 2009 r., jest bezzasadny, gdyż nie miało miejsca stwierdzenie niekonstytucyjności tego przepisu. Powyższe względy zadecydowały o oddaleniu apelacji. Kierując się tym względami Sąd Apelacyjny z mocy art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

Sędziowie Przewodniczący Magdalena Tymieńska Magdalena Kostro-Wesołowska Anita Górecka